

גד:

עין משפט
גד
מצוה

גג א מיי פיל מהלכות אסורי ביאה הל' ז:
גד ב ג מיי שם הלכה טז:
גה ד ה ו מיי פ"ד מהלכות שגגות הל' א
ופ"ה הלכה ג:
גו ז מיי פ"א מהלכות אסורי ביאה הל' יד:
גז ח מיי שם הל' ח:

רבינו חננאל

תשכב אזהרה לנשכב מניין ת"ל לא יהיה קדש מבני ישראל וכתוב וגם קדש היה בארץ עשו ככל תועבות הגוים וגו'. דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר אינו צריך לא תתן שכבתך לא תתן שכיבתך. הבא על הזכר והביא זכר עליו לדברי רבי ישמעאל דמפיק לחיובי דנשכב מלא יהיה קדש חייב שתים לר' עקיבא דמפיק לתרווייהו לשוכב ולנשכב מלאו אחד לא תשכב אינו חייב אלא אחד וכדין הוה הבא על הבהמה והביא בהמה עליו: ת"ד זכור לא עשה בו קטן כגדול כו' אמר רב לא עשו ביאת פחות מבן ט' שנים כבן ט' מאי טעמא כיון דאם ישכב פחות מבן ט' עם אחת מן העריות אין ממיתין על ידו כדתנן בגדה פ"ה בן ט' שנים ויום א' שבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה מותות על ידו והוא פטור. ודייקינן מינה דווקא בן ט' שנים ויום אחד אבל פחות מיכן לא וכיון שהוא אין לו ביאה כן אין חייבין עליו בשוכב עם זכר. אבל בן ט' שנים ויום א' כיון שיש לו שכיבה ממיתין על ידו כך אם ישכבו עמו מתין השוכבין עמו והוא פטור ושמואל אמר לא עשו ביאת פחות מבן ג' כבן ג' מאי טעמא משכבי אשה כתיב: תניא כוותיה דרב הבא על הזכור בן ט' שנים

עונש שמענו אזהרה מניין. ומהך ג"ש דדמיהס צס לא משמע ליה לאפוקי מה להלן ענש והזהיר: **עשו** בתועבות הגוים. גבי זכור ניחא דליף שפיר משום דכתיב צהו תועצה בגופיה אצל צבהמה לא כתיב תועצה בגופיה ואי כפ"ה דכתיב צפרשת עריות כי את כל התועצות אס כן כל עריות נמי ליחייב שתים משום לא יהיה קדש ומשום לאו דגופייהו ויש לפרש משום דצתר זכור כתיב וכל צהמה וי"ו מוסיף על ענין ראשון וכאליו כתיב תועצה בגופייהו:

הבא על הזכור והביא זכר עִיין. אע"ג דצריש כריתות (דף ג:) צעי קרא לחלק על אחרותו שהיא אחות אציו ואחרות אמו הכל חייב לר' ישמעאל צ' כיון שה' צ' ביאות אע"ג דליכא קרא לחלק אי נמי סוגיא דהכא כרזי אלעזר דלמר התם (דף ג.) כ"מ שאתה מואל שני לאוין וכתת אחת חלוק מטאות צינייהו דלאוין ממלקין: **ואפקי'ה רחמנא לנשכב בלשון שוכב**. לר' אבהו הא דאפקיה לנשכב בלשון שוכב אינעריך **לכדרשין** צפרק קמא (דף טו.) דהוא וצהמתו צכ"ג:

הנרבע **זכור ונרבע** **בבהמה**. אף על גב דגופות מוחלקים לא מחייב רבי ישמעאל אלא אחת וגבי ה' נשים נדות דפרק אמרו לו (כריתות דף טו.) וה' שפחות חרופות דפרק ד' מחוסרי כפרה (שם דף ט.) דמחייב על כל אחת ואחת משום ״דדרשינן (שם) ואשה לחלק על כל אשה ואשה והיא שפחה לחייב על כל שפחה ושפחה: אדרבה

קדש לדברי ר"ע יאינו חייב אלא אחת לא תשכב לא תשכב חרא היא **הבא** על הבהמה והביא בהמה עליו אמר רבי אבהו לדברי ר' ישמעאל חייב שתים חרא מלא תתן שכבתך וחדא מלא יהיה קדש לדברי רבי עקיבא יאינו חייב אלא אחת שכבתך ושכיבתך חרא היא אביי אמר אפי' לדברי רבי ישמעאל גמי אינו חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה קדש בגברי כתיב אלא לרבי ישמעאל אזהרה לנשכב מנא ליה נפקא ליה ״מכל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והנרבע לבהמה אמר רבי אבהו לדברי רבי עקיבא חייב שתים חרא מלא תשכב וחדא מלא תתן שכבתך לדברי רבי ישמעאל יאינו חייב אלא אחת אידי ואידי לא יהיה קדש הוא אביי אמר אפילו לדברי רבי ישמעאל גמי חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והזהיר אבל הבא על הזכור והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בין לר' אבהו בין לאביי לרבי ישמעאל חייב שלש לרבי עקיבא חייב שתים תנו רבנן זכור לא עשו בו קטן כגדול בהמה עשו בה קטנה כגדולה מאי לא עשו בו קטן כגדול אמר רב לא עשו ביאת פחות מבן תשע שנים כבן תשע שנים ושמואל אמר לא עשו ביאת פחות מבן שלש שנים כבן שלש שנים במאי קמיפלגי רב סבר כל דאיתיה בשוכב איתיה בנשכב וכל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושמואל סבר משכבי אשה כתיב תניא כוותיה דרב יזכר בן תשע שנים ויום אחד הבא

עונש שמענו אזהרה מניין. ומהך ג"ש דדמיהס צס לא משמע ליה לאפוקי מה להלן ענש והזהיר: **עשו** בתועבות הגוים. גבי זכור ניחא דליף שפיר משום דכתיב צהו תועצה בגופיה אצל צבהמה לא כתיב תועצה בגופיה ואי כפ"ה דכתיב צפרשת עריות

עונש שמענו אזהרה מניין ת"ל יואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא למדנו אזהרה לשוכב אזהרה לנשכב מניין ת"ל ²לא יהיה קדש מבני ישראל ואומר ³וגם קדש היה בארץ עשו ככל התועבות הגוים אשר הוריש וגו' דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר ואת זכר לא תשכב משכבי אשה קרי ביה לא ^(א) ^(ב)תשכב בהמה מנא לן דתנו רבנן ⁴איש פרט לקטן אשר יתן שכבתו בבהמה בין גדולה בין קטנה מות יומת בסקילה אתה אומר בסקילה או אינו אלא באחת מכל מיתות האמורות בתורה נאמר כאן תהרגו ונאמר להלן ⁵כי הרג תהרגנו מה להלן בסקילה אף כאן בסקילה למדנו עונש לשוכב עונש לנשכב מנלן ת"ל ⁶כל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב יתניהו ענין לנשכב למדנו עונש בין לשוכב בין לנשכב אזהרה מניין ת"ל ⁷ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה למדנו אזהרה לשוכב לנשכב מניין ת"ל ²לא יהיה קדש מבני ישראל ואומר ³וגם קדש היה בארץ וגו' דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא תתן שכבתך לא תתן שכיבתך הבא על הזכור והביא עליו זכר אמר ר' אבהו לדברי רבי ישמעאל חייב שתים ^(א)חדא מלא תשכב וחדא מלא יהיה

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

וגם קדש היה בארץ. מה קדש האמור כאן יש צו תועצה אף בלא יהיה קדש יש צו תועצה והדר גמרינן תועצה האמור בלא יהיה קדש מתועצה האמור במשכב זכור דכתיב ויִקְרָא כן אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועצה עשו שניהם דמיהס צס מה תועצה האמור שם אף נשכב צמשמעי': **וגם קדש היה בארץ**.

לשון זנות דכתיב כתועצות הגוים ומשכב זכור תועצה היא: לא **תשכב**. קרי ביה גמי ^(א) לא תשכב: **ונאמר להלן**. צמסית דכתיב ^(א) וסקלתו בלצניס: **לנשכב מניין**. זכר שנרצע לצהמה: **אזהרה מניין**. צשוכב צהדיא כתיב^(א) וצכל צהמה לא תתן שכבתך אצל נשכב זכור לא כתיב: **כתועצות הגוים**. האי גמי מתועצותיהס הוא דכתיב צפרשת עריות (ויקרא יח) כי את כל התועצות האלה עשו אנשי הארץ: **הבא על הזכר והביא זכר עליו**. צהעלס אחת: **חייב שמים**. דשני לאוין הס דמתרי קראי אמו לפיכך חלוק מטאות צינייהס. והציא זכר עליו גרסינן ולא גרסינן זכור דלא מקרי זכור אלא נקצ המשכב: **לדברי ר' עקיבא אינו חייב אלא אחת**. דכיון דמחד קרא נפקי אין חלוק מטאות צינייהס: **דכי כתיב לא יהיה קדש**. צזנות דגברי כתיב אצל לצהמה אין זנות כדליפינן ציצמות (דף נט:) מתאנן זונה ומחיר כלצ ולא שייך צה לשון קדשות. והאי דמנייה תנא לעיל לא יהיה קדש לרווחא דמילתא אצל עיקר אזהרה לאו מהתם: **אלא מנא לן נפקא ליה מכל שוכב**. דאפיקמיה לעונס לנשכב בלשון שוכב לילפיה משוכב לאזהרה הלכך אזהרה לשוכב ונשכב מלאו דלא תתן שכבתך הוא חד צמשמעוטיה וחד מדאיתקש לחצריה וכיון דחד לאו לתרוייהו אין חלוק מטאות צינייהס: **אציז אמר אף לדברי ר' ישמעאל חייב שמים**. דכי כתיב לא יהיה קדש צגברי הוא דכתיב כדלמחרן לעיל ונרצע לצהמה לאו מנייה לייף אלא מדאפקיה בלשון שוכב ואיכא לאו דלא תתן שכבתך: **צין לדבי אבהו צין לאציז לר' ישמעאל חייב שלש**. לרבי אבהו צא על הזכור מלא תשכב הציא זכר עליו מלא יהיה קדש צא על הצהמה מלא תתן שכבתך אצל משום נרצע לצהמה לא מחייב צהדיא הציא זכר עליו דמחד קרא נפקי ולאציז צא על הזכור והציאו עליו תרי ניניהו ואת זכר לא תשכב ולא יהיה קדש צא על הצהמה והציאה עליו מלא תתן שכבתך אצל משום נרצע לצהמה לא מחייב דכיון דחזוין נרצע מהאי קרא וכל שוכב עם צהמה מדאפקיה רחמנא בלשון שוכב לא מחייב אלא אחת כיון שאינן חלוקין בלאוין: **זכור לא עשה צו קטן כגדול**. צנשכב מיירי והכי קאמר ליחייב שוכבו כדלמרינן לעיל אשר ישכב את זכר צין גדול צין

גליון הש"ס

הגהות הב"ח

(א) גמ' ורש"י לא תשכב משכבי אשה קרי ציה לא תשכב:

תשכב:

מוסף רש"י
אזהרה לנשכב. ואי קשיא גבי עריות היקן מצינו אזהרה לאשה כמו לזכר, דלשפתן בכולהו לאוי, פריק הכי שאני התם כיון דלחיה גמי מתהניא משכיבה קרינא צה הנפשות העשיות, אצל משכב זכר דלא מתהני צעי אזהרה (כריתות ג.) **אם אינו ענין לשוכב**. לאדס הבא על הצהמה, דהא קרא לחרינא כתיב (ויקרא כ) איס אשר יתן שכבתו, הנדור ענין לנשכב, למציא צהמה עליו (ועיל טו.) לא יהיה קדש. מוסיף למשכב זכר (דברים כג יח).

צה גזולה קטנה. לחייב את הרצועה: **מאי לא עשו צו קטן כגדול**. אחרו קטן פטור שוכבו ואחרו דקריית ליה גדול לחייב שוכבו דהא פשיטא לן דלאו גדול ממש וצר עונשין צעי דהא את זכר כתיב צין גדול צין קטן: **לא עשו צו ביאת פחות מכן תשע וכו'**. אס צא על פחות מכן תשע פטור ולקמן מפרש טעמא: **רב סבר**. הואיל ואזהרת נשכב משוכב אחא כדרי' עקיבא כל דליתיה צשוכב ליתיה צנשכב ושוכב פחות מכן תשע הצי על הזכור גדול וצר עונשין אינו מחייצו מיתה דהא לאו ביאה היא כדלמרינן צמסכת גדה (דף מה.) ולקמן מיייתי לה צשמעתינן [נה:] צן ט' שנים ויוס אחד הבא על יצמתו וכו' הלכך נשכב פחות מכן ט' גמי אינו מחייב את שוכבו: **ושמואל סבר משכבי אשה כתיב**. צזכר ואשה צת ג' שנים ראויה לציאה ומחייצ שוכבה מיתה וזכר נשכב גמי ל"ש: **סניא גמי הכי וכו'**. צן תשע שנים ויוס אחד הו זכור הא פחות מכן לא הו זכור וצנשכב קאמר דלילו צשוכב לא קאמר זכור ועוד אי צשוכב קאמר ולחייב את הנשכב גדול קאמר מאי שזא זכור דנקט כל עריות גמי לא ימחיצו על ידי ביאת קטן פחות מכן תשע: הבא

מסורת הש"ס

(א) וצכריתות ג. אימא קרי ציה לא תשכב, (צ) לנעיל טו.) א כיתומ ג.) (ד) וצי' כש"ש, (ס) (דברים ג.) (י) ויקרא יח.)

תורה אור השלם

- ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: ויקרא יח כב
- לא תהייה קדשה מבנות ישראל ולא יתקה קדש מבני ישראל: דברים כג יח
- וגם קדש יהיה בארץ עשו ככל התועצות הגוים אשר הוריש יי מפני בני מלכים א יד כד ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יקום ואת הבהמה תהרגו: ויקרא כ טו
- כי הרג תהרגנו ידך תהייה בו בראשונה לךמיתו יד כל העם בארצהו: דברים ג י
- כל שוכב עם בהמה מות יקום: שמות כח כה
- ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא: ויקרא יח כג

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הנרבע וכו'
דרדשינן ואשה. עיין שער התנן פסק י"ז הלכה י"א מהלכות אסורי ביאה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ורש"י לא תשכב משכבי אשה קרי ציה לא תשכב:

מוסף רש"י

אזהרה לנשכב. ואי קשיא גבי עריות היקן מצינו אזהרה לאשה כמו לזכר, דלשפתן בכולהו לאוי, פריק הכי שאני התם כיון דלחיה גמי מתהניא משכיבה קרינא צה הנפשות העשיות, אצל משכב זכר דלא מתהני צעי אזהרה (כריתות ג.) **אם אינו ענין לשוכב**. לאדס הבא על הצהמה, דהא קרא לחרינא כתיב (ויקרא כ) איס אשר יתן שכבתו, הנדור ענין לנשכב, למציא צהמה עליו (ועיל טו.) לא יהיה קדש. מוסיף למשכב זכר (דברים כג יח).

מסורת הש"ס

(א) רש"ל מ"ו, צ) יצמות נד.;
א) קידושין טו: (ועמ"ש בס"ד שם שר"ח פירש בקסמן גנבת דעמטו וכדלמר' ממל' גנב או בקיטטוטס והערוך האריך עוד טוף דבריו כלדס שמרלה את חבירו דבר מנוקף וכו' ע"ש ח"ל הרב אלפס בב"ב פ"ה דף קלח. קסמן' כלומר הפתה את בני מעי להקיא), ד) יצמות נה: שבועות יח., ט) (לעיל נד., ו) (ויקרא יח), (כש"ל מוסף זח, ח) (ויקרא כ, ט) (ויקרא יח), י) בס"פ: לערות, ט) (ויקרא יח), ז) נשם כן, ט) בס"פ: לנפסו, ו) בס"פ: לעגודת,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מתקף וכו' שלא כדרכה דאין אורחא לא דלח:
(ב) ד"ה מי איכא מידי:

רבינו חננאל

ויזם א': והבא על הבהמה בין כדרכה בין שלא כדרכה והאשה המביאה בהמה עליה בין כדרכה בין שלא כדרכה חייבין. אמר רבא, המערה בזכור חייב מאי טעמא משכבי אשה כתב. המערה בבהמה נמי חייב. אחאי בהקישא. כדאמרין העראה דכתיבא גבי אחות אביו ואחות אמו דלא צריכא דהא איתקש להעריא דנהי' תניהו להעראה דבהמה ואסיק דהאי קרא ועירי אחות אבין ואחות אבין לא תגלה כי את שארו העירה עונם ישאו כוליה קרא לדרשא הוא דאתא ופופשו ברכמות פ' הבא על יבמתו בתחלתו: בעי רב אחדבוי המערה בעצמו מהו ואמר רב אשי מערה בעצמו בקישוי לא משכחת לה כלומר בקישוי גיר לא משכחת לה כי משכחת לה במשמש מת פי גיר בלא קישוי נקרא מת ומאן דאמר משמש מת בעריות חייב חייב כו' וזה מפורש בשבועות פרק ידיעות הטומאה באחריותו בגמרא זו היא מצות עשה שבמקדש דתנינן איזו היא מצות עשה שבגדה שחיבין עליו היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמיתי פירש מיד חייב שציאתו הנייה לו כביאות. היכי עביר אמר רב הונא משמיה דרבא נזעף צפרניו בקרקע עד שימות. פי' שימות

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

הבא על הנהמה בין כדרכה בין שלא כדרכה. מקרי רוצע ומילי קתני לה: **באשה שני משכבות**. כדכתיב צה⁽¹⁾ משכבי: ו**נהמה משכב אחד**. דהא לא כתיב צה משכבי. ולענין רציעה קאמר דהאשה הנרבעת לנהמה מתחייבת אף שלא כדרכה כדך שהיא מתחייבת

הבא על הבהמה בין כדרכה בין שלא כדרכה והאשה המביאה את הבהמה עליה בין כדרכה בין שלא כדרכה חייב דרש רב נחמן בר רב חסדא באשה שני משכבות ובבהמה משכב אחד מתקוף לה רב פפא אדרבה אשה דאורוחה היא אמשכב מיחייב אמידעם אחרינא לא מחייב בהמה דלאו אורחא היא לחייב עלה על כל נקב ונקב תניא א"ל רבינא כתרוייהו) זכר בן תשע שנים ויום אחד הבא על הבהמה בין כדרכה בין שלא כדרכה והאשה המביאה את הבהמה עליה בין כדרכה בין שלא כדרכה חייב א"ל רבינא לרבא⁽²⁾ המערה בזכור מהו⁽³⁾ המערה בזכור⁽⁴⁾ משכבי אשה כתיב ביה אלא המערה בבהמה מהו⁽⁵⁾ א"ל אם אינו ענין להעראה דכתיבא גבי⁽⁶⁾ אחות אביו ואחות אמו דלא צריכא דהא איתקש להעראה דנדה⁽⁷⁾ יתניהו ענין להעראה דבהמה מכדי בהמה מחייבי מיתות ב"ד היא למה לי דכתיב להעראה דידה גבי חייבי כריתות לכתביה גבי חייבי מיתות בית דין וליוגמור חייבי מיתות בית דין מחייבי מיתות בית דין הואיל וכוליה קרא לדרשא הוא דאתי כתיבא נמי מילתא דדרשא בעא מיניה רב אחדבוי בר אמי מרב ששת המערה בעצמו מהו אמר ליה א⁽⁸⁾קבסתן אמר רב אשי מאי תיבעי לך בקושי לא משכחת לה כי משכחת לה במשמש מת למאן דאמר⁽⁹⁾ משמש מת בעריות פמור הכא פמור ולמאן דאמר חייב הכא מיחייב תרתי מיחייב אשוכב ומיחייב אנשכב בען מיניה מרב ששת יעובד כוכבים הבא על הבהמה מהו תקלה וקלון בעינן והכא תקלה איכא קלון ליכא או דילמא תקלה אע"פ שאין קלון אמר רב ששת תניתוה מה אילנות שאין אוכלין ואין שותין ואין מריחין אמרה תורה השחת שרוף וכלה הואיל ובא לאדם תקלה על ידן המתעה את חבירו מדרכי חיים לדרכי מיתה על אחת כמה וכמה אלא מעתה עובד כוכבים המשתחוה לבהמתו תיתסר ומקטלא מי איכא מידי דלישראל לא אסר ולעובד כוכבים אסר ישראל גופיה ליתסר מידי דהוה ארביעא אמר אביי זה קלוגו מרובה וזה קלוגו מועט והרי אילנות דאין קלוגן מרובה ואמרה תורה השחת שרוף וכלה בבעלי חיים קאמרינן דחס רחמנא עלייהו רבא אמר אמרה תורה בהמה נהנית מעבירה תיהרג והרי אילנות דאין נהנין מעבירה ואמרה תורה השחת שרוף וכלה בבעלי חיים קאמרינן דחס רחמנא עלייהו ת"ש ד"ר א"א שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו זו היא שנסקל פלוני על ידה מאי לאו

נה.

אדרבה אשה דאורחה בו'. הא פשיטא צכולה הש"ס צבאשה מתחייב אשני משכבות דמשכבי אשה כתיב אלא רב פפא ה"ק אס יש לחלק בין אשה לנהמה איפכא הוה ליה למימר: **זה קלוגו מרובה**. פ"ה דס"ל לאציי דזעינן תקלה וקלון ולית ליה דרב ששת דמחייב צהמה הנרבעת לעובד כוכבים א"י אית ליה אלא דס"ל מתוך שקלוגו מרובה איכא קלון לעובד כוכבים ומאילנות לא גמיר ופי' דוחק דמשמע דלשנויי מילתא דרב ששת צא דמחייב אע"ג דליכא קלון לעובד כוכבים ועוד קשה היאך פשיט רב ששת מאילנות שטעונין שריפה משום תקלה לחודא הכי נמי לנהמה שרבעה עובד כוכבי' הא ודאי פשיטא דאיכא למימר משתמוה לצהמה תוכיח דאיכא תקלה לחודה ושריא כדמסיק משום דחס רחמנא אצעלי חייס וו"ה צרציעה דליכא למילף מאילנות וי"ל דהכי פשיט כי היכי דגבי אילנות השוה הכתוב של עובד כוכבים לשל ישראל אע"ג דישראל איכא תקלה וקלון ובשל עובד כוכבים ליכא אלא תקלה לחוד ה"נ גבי צהמה יש להשוות נרצע דעובד כוכבים לנרצע דישראל אע"ג דישראל איכא תקלה וקלון ובדעובד כוכבים ליכא אלא תקלה לחודה ופרין עובד כוכבים המשתמוה לצהמתו מתסר וניקטלה משום תקלה לחודה ומשני ומי איכא מידי כו' הא לא אסרינן נרצעת לעובד כוכבים אלא כדי להשוותה לנרבעת לישראל ופרין ישראל גופיה תיתסר מידי דהוה ארציעה וכיון דנאסור נעצד דישראל משום תקלה וקלון כמו צרציעה נאסור נמי נעצד לעובד כוכבים אפילו משום תקלה לחודה ומשני זה קלוגו מרובה אין ללמו' נעצד דישראל מנרצע לישראל דנרצע לישראל קלוגו מרובה ונעצד דישראל תקלה איכא וקלון מרובה ליכא: ומיציין

הבהמה מהו תקלה וקלון בעינן והכא תקלה איכא קלון ליכא או דילמא תקלה אע"פ שאין קלון אמר רב ששת תניתוה מה אילנות שאין אוכלין ואין שותין ואין מריחין אמרה תורה השחת שרוף וכלה הואיל ובא לאדם תקלה על ידן המתעה את חבירו מדרכי חיים לדרכי מיתה על אחת כמה וכמה אלא מעתה עובד כוכבים המשתחוה לבהמתו תיתסר ומקטלא מי איכא מידי דלישראל לא אסר ולעובד כוכבים אסר ישראל גופיה ליתסר מידי דהוה ארביעא אמר אביי זה קלוגו מרובה וזה קלוגו מועט והרי אילנות דאין קלוגן מרובה ואמרה תורה השחת שרוף וכלה בבעלי חיים קאמרינן דחס רחמנא עלייהו רבא אמר אמרה תורה בהמה נהנית מעבירה תיהרג ואמרה תורה השחת שרוף וכלה בבעלי חיים קאמרינן דחס רחמנא עלייהו ת"ש ד"ר א"א שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו זו היא שנסקל פלוני על ידה מאי לאו מרסיפא

עובד כוכבים תקלה איכא דבני נח הוהירו על העריות לקמן צפרקין (דף טו.). קלון ליכא. דרכן צדק ואין מתציישין ועוד דאקלון דידהו לא חס רחמנא: **אילנות**. של אשירה דכתיב צהו (דברים יב) תשרפון צאש אמרה תורה וכו' אלמא תקלה אע"פ שאין קלון דהא אשירה לעובד כוכבים אינה קלון אלא תקלה שאף הם הוהירו על עבודת כוכבים: **אלא מעטס**. דמשום תקלה לחודה נסקלת: **עובד כוכבים המשפתחו לנהמהו**. דאיכא תקלה שהוא נהרג על ידה תתסר צההמה לישראל ונקטלה לצהמה: א⁽¹⁾ איכא מידי דלישראל לא מיספס. צהמתו צהשתחואתו דקיימא לן (תמורה דף כט.) צעלי חייס אין נאסרינ מפני עבודת כוכבים דמדלאתריך קרא למיסר נעצד לקרנן גצוה מכלל דלהדיוט שרי: **לישראל נמי תספס מידי דהוה ארציעס**. דאסרינן לה ומקטלא וכי אינטריך למיסר נעצד לגצוה כגון נעצד על פי עד אחד או ע"פ הצעלים דגצרא לא מקטיל ואיהי נמי לא מקטלא דהא רוצע וגרצע אסר להו קרא לגצוה וקסיל לן למה לי קרא ממשקא ישראל כתיב [ויחזקאל מח] מן המותר לישראל ואוקוס צנרצע על פי אחד או על פי הצעלים דגצרא לא מקטיל ואיהי נמי לא מקטלא צפרק ששי דתמורה (סז): **אמר אציי זה קלוגו מרובה**. שיש כאן קלון שעבר על מצות קויו וקלון שגירה עצמו צדצר מגונה: **זה קלוגו**. דעובד⁽²⁾ כוכבים מועט. וסצירא ליה לאציי תקלה וקלון צעינן צלית ליה דרב ששת אי נמי סצירא ליה כותיה דמתוך שקלוגו מרובה איכא קלון ואפילו מעובד כוכבים ומיהו מאילנות לא גמר לה: **צנעלי חייס קא אמרינן**. דלא מתסרי צמלתא זוטרתא: **דהא חס רחמנא**. שהצריך להס צ"ד של עשרים ושלשה והעדלת עדים: **רצא אמר**. להכי לא ילפינן נעצד מנרצע משום דלא נהנית צההמה מעצירה וגצי עובד כוכבים הצא על הצהמה כרב ששת סצירא ליה דהא איתנהינא מעצירה: **סא שמע**. דתקלה צלא קלון מקטיל מדקמני צמתני' מרי צצי והויא רישא משנה יתירא דקמני סיפא דצר אחר וכו' ומתך סיפא משמע דתרזוייהו איכא דקמני ויאמרו זו היא היינו קלון ושנסקל היינו תקלת עצירה ומדתנא לרישא שמע מינה תקלה גרידתא דוקא נקט צלא קלון כגון עובד כוכבים דהא ליכא למימר תנא רישא תקלה וסיפא קלון למימרא דתרזוייהו צעינן דהא מדסיפא שמע מינה:

ה"ג

עין משפט

גר מצוה

נח א מיי פ"א מהלכות אסורי ביאה הל"ד:
נב ב מיי שם הלכות:
ג ב מיי שם הל"א [עוד אה"ע סי' כ]:
כא ד מיי פ"ט מהלכות מלכים הלכה ו:

תורה אור השלם

1. וְאֵת זָכָר לֹא תִשָּׁבֵב מִשְׁכָּבִי אִשָּׁה תוֹעֵבָה הִוא: ויקרא יח כב
2. וְנָשְׂרוֹת אֲחֻת אִמְךָ וְאֲחֻת אֶבְיֶךָ לֹא תִגְלֶה כִּי אֵת שְׂאֵרָהּ הֶעָרָה עֵינֶיךָ וְעֵינֶיךָ יִשְׂאוּ: ויקרא יח כ ט

מוסף רש"י

משמש מת. צאכר מת צלא קישוי דלון רלאו להרע (יבמות נה).

רבינו חננאל (תב"ש)

הגיד. אמר רבא זאת אומרת משמש מת בעריות פטור ואבוי אמר לעולם משמש מת בעריות חייב והכא היינו טעמא דפטור משום דאנוס הוא. אליבא דאבוי דאמר חייב מערה בעצמו חייב שחים. אחת משום שזוכ ו אחת משום נשכב. בעו מניה מרב ששת נכרי הבא על הבהמה תיהרג הבהמה אי לא. טעמא מאי נהרגת משום דאירע תקלה על ידה ליהרג בני אדם. קלון כדי שלא תהא בהמה זו עוברת בשוק ואו' זו היא שנסקל פליגי על ידה והכא תקלה איכא שהרי (שהרג) [נהרג] הרובעה אבל קלון ליכא (קלון) דכפרי' ליכא קלון או דילמא תקלה אע"ג דליכא קלון נהרגת. אמר להו תניתוה ומה אילנות כגון אשרה שאין אוכלין ולא שותין ולא מריחין שבאת תקלה על ידן ונתחייבו עובדיהן אמרה תורה השחת שרוף וכלה. המתעה חבירו מדרך חיים לדרכי מיתה לא כ"ש ומסקנא הכי דאפילו תקלה בלא קלון נהרגין ואקשינן אי הכי דחיישי לתקלה בלא קלון וקטלינן. עכ"רם שהשתחוה לבהמתו ויתיהרג ויתיהרג ויהלא נעבד כי האי גוונא לישראל לא קטלינן לבהמה בהמה דעכ"רם קטלינן ליה מי איכא מידי דלישראל לא מקטיל ובעכ"רם מקטיל ואמרינן בהמה של ישראל תיהרג הנעבדת כמו שהרגת הנרבעת ודחינן קלון הרובע מרובה מן העובד. רבא אמר אמרה

נה:

עין משפט‏ **נר מצוה**

כב א מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ת:
כג ב מיי פֿיר' מהלכות אשות הלי'א טוש'ע
כד ג מיי פֿיר' מהלכות יבוס הלי'ן טוש'ע
כה ד מיי פֿיר' מהלכות אה'ע סימן לו סעיף א:
כו ה מיי פֿיר' מהלכות אשות הלי'א טוש'ע
כוו ו מיי פֿיר' מהלכות אה'ע סימן קסו סעיף ד:
כח ז מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ב:
כז ח מיי פֿיר' מהלכות משכב ומנוש הלי'ג:
כז ט מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ב:
כח ה מיי פֿיר' מהלכות משכב ומנוש הלי'ג:
כז ו מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ב:
כח ז מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ב:
כח ח מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ב:
כח ט מיי פֿיר' מהלכות יבוס הלי'ן ופ'ה
כח י [יח] סגמ עשין נכ טור שו"ע אה"ע סימן קסו סעיף א:
ע ב מיי פֿיר' מהלכות משכב ומנוש הלי'ג:
עא ו מיי פֿיר' מהלכות אסורי ביאה הלי'ג:
עד ס מיי שם הלי'ג [טוש'ע אה"ע סי' ו סעי' ט]:
עה ז מיי פֿיר' מהלכות עשרים הלי'ן סגמ לאחין טו:

רבינו חננאל

תורה בהמה הנהנית מן העבירה תיחרג. והרי אלוותו כר. כדבעי רבי חמנאנא ישראל שבא על הבהמה בשוגג מהו הכא קלון איכא תקלה ליכא דהא שוגג הוה ופשטי רב יוסף מהא דתנן בגדה פ"ה בת ג' שנתי ויום אחד אם בא עליה אחד מכל העריות ואפילו בהמה והא הכא דקלקל איכא א"ב. קלקל של נדה (מאורשה). תקלה ליכא דהא והיא פטורה תנן וקתני מומתין על ידה. ודחינן כיון דמודיה היא בת הריגה היא. ורחמנא חס עליה משום דהיא קטנה כ"י ופשט רבא מהא בן ט' שנים ויום אחד הכא על יבמתו קנאה כ"י עד ופוסל בהמה מעל גבי המזבח ונסקלת על ידו והא הכא קלון איכא תקלה ליכא דפטור תנן וקתני נסקלת על ידו. ודחינן הכא נמי כיון דמודי הוא תקלה נמי איכא כ"י ואחינן למיפשטא ממתינותין. ודייקנן מדרקתני במתניתין אלא שבאת תקלה לאדם על ידה כ"י מאי לאו (מדרישא) (מדסיפא) תקלה וקלון (סיפא) [ורישא] קלון בלא תקלה היכי דמי ישראל הבא על הבהמה בשוגג וקתני נהרגת ודחינן לא סיפא תקלה וקלון ורישא תקלה בלא קלון. היכי דמי עכ"ם. שבא על הבהמה דתקלה איכא קלון ליכא: **ירושלמי** איש אשר ישכב [והכתוב את דודתו גר'] א"ל לצורך יצא לידון בעריו דמר ר' יוחנן בכל אחר דכתבי עריות יהיו הווים בלא וזיל. עררים ימותו קוברין בניהם: **המגדף** אינו

והיביבין עליה משום א"א. פ"ה אם קיבל אציה קדושין וקשה מסיפא שמעיי' לה דתני בא עליה אחד מכל עריות **דדייקנן** מינה אפילו בהמה ועוד כפ"ק דקידושין (דף י. וס) דבעו למיפשט דביאה אירוסין עושה ולא נשואין עושה מדקתני מתקדשת כביאה ובתר הכי קתני נשאת וממאי דילמא נשאת אקדושי כסף קאי כמו וחיביבם עליה משום א"א וי"ל דכולה אקידושי ביאה דרישא קאי ומשום בא עליה יבם קנאה לאינטריכא ליה דלא תימא קנאה מדרבנן כמו בן תשע דסיפא דלא קני מדאורי'י אלא כמאמר בעלמא כדאיתא בשליה האשה רבה (ביבמות דף יז.) ומיהו קשה דלקמן כפ' בן סוור (דף סט.) דייק מהכא דהולבין דדיני נפשות אחר הרוב מדקתני וחיביבן עליה משום א"א ואמאי דילמא איילונית היא ואדעתא דכ"י לא קדיש הא אפילו הראשון אדעתא דהכי קדיש ה"מ למיפדך אמאי חייבינן דאיילונית לאו בת יבוס היא ומיבוס לא פריך דה"ל דאדעתא דהכי לא מייבס וי"ל דנקט אדעתא דהכי לא קדיש משום דפריך עלה גס מסיפא דבא עליה אחד מכל עריות ומאן דמשני וחיביבן עליה בקרבנן לא אסיק אדעתיה מסיפא ובתר הכי פריך ומשני דקבליה עליוה מכל מקום ההוא דא"א כדשינינן חייבינן עליה בקרבנן א"י דקבל עליה היבס ולא ראשון דאם תמלא איילונית מתקדש לו מי"מ כביאתו וריכ"א פירש דנקט דחיביבם עליה משום אשת איש וה"ה לכל עריות כדי לאשמועינן מחמת סיפא אפילו בהמה דמסיפא גרידא לא הוה שמעינן בהמה דהוה אמרינן גבי בהמה לא חשיב ביאתו ביאה מדע דגבי בן ט' דקתני ואם בא על אחת מכל עריות אפ"ה קתני בהמה כדהיא ופוסל את הבהמה ונסקלת על ידו וניחא לפירושו דלא קתני גבי קטנה ופוסלת את הבהמה ונסקלת על ידה':
נשאת א"ב.הן. פ' פחותה מצת ג' לא אכלה אע"י דליכא למיחש לדעולא ולא לסמפון דהא נישאת כיון דלאו בת ביאה היא חזרת לבית אציה ולא בדיק לה ועוד דכיון דנשאת אמתקדשת כביאה קאי כדאמר כפ"ק דקידושין (דף י.) אם כן פחות מצת ג' דקידושי ביאה דידה לאו קדושי נשואין נמי לא מהני:
ואיני מאכיל. פי' בקונט' אם היה כהן וצא עליה לשם קידושין אינו מאכיל וקשה דאין זה תלוי כביאה אלא משום קידושי קטן לאו קידושין יש לפרש דאינו מאכיל ביצמתו קאלמר אע"פ שזוקקה ועומדת:
ואיני נותן גט עד שיגדיל. בהגדיל לחוד לא סגי ליה בגט דביאת בן ט' כמאמר שויה רבנן ואריכה גט למאמרו וחלינה לזיקתו אלא לכשיגדיל יבעול ויתן גט הכי מפרש כפ' יוצא דופן (מד דף מה.):
אני

דאע"ג דקינן כספו הוא אמרו רבנן [וכמוצו ט:] אין האשה אוכלת בתרומה עד שמכנס לחופה:
בא עליה אחד מן הפסולין. כגון עובד כוכבים או חלל או נתין וממזר פסלה מן התרומה דהא ביאתה ביאה וביצמות (דף סח.) ובקדושין צפרק צתרא (דף סט:) ילפי לה מהאי קרא וצת כהן כי תהיה לח"ט זר וגו' (ויקרא כב) כיון שנבעלה לפסול לה פסלה עולמית מהתם יליף לה שפיר ולוויה וישראלית מרבו ו' מרביא דצת וצת:
מומטין ע"י. אם מחייבי מיתות הן דהא ביאתה ביאה: והיא פטורה. דלאו בת עונשין היא:
סקלה ליכא. דלאו בת עונשין היא והרי היא ככלל שוגג.
קנאה. לזירשה ושלא תפטר עוד בחליה אלא בגט: ואינו נוסן גט עד שיגדיל. שהרי ע"י קדושי אחיו גדול נאסרה וגירושין של זה אינן חשובין להפסיק קדושי אחיו דקטן הוא ואינו בן דעת:
ומעמא כנדה. כבועל נדה ולא כנוגע:
לטמא משכב. שלו התחמון כעליונו של זה אינן חשובין מען בן ט' אינו אלא כנוגע כנדה לטומאת ערב:
ופוסל. את האשה כביאתו מן התרומה אם הוא א' מן הפסולין:
ואינו מאכיל. אם הוא כהן וצא עליה לשם קדושין אינו מאכילה בתרומה דקטן אע"י כביאתו ביאה אין קניינו קיין ולא קרינא ביה קינן כספו [סס:]
ופוסל אם בהמה מעל המוצה. משום נרבע כגון על פי עד אחד או ע"פ הבעלים שאינה נסקלת ואינה נאסרת להדיוט:
ונסקלת על ידו. אם יש עדים דאין שור ובהמה נסקלין אלא ע"י עדים וסנהדרין כדאמר כפ"ק (דף ג.) כמיתת בעל כך מיתת השור:
מאי לאו מדסיפא סקלה וקלון. דהא קתני [נד.] יאמרו זו היא היינו קלון וקתני שנסקל היינו תקלה משנה יתירא דרישא לאתווי קלון בלא תקלת אדם ומאי תקלה דקתני בה תקלת קלון דאילו לאתווי תקלת עזירה בלא קלון בהכי לא מצינ לאוקומא דבישראל תקלת עזירה כבהמה בלא קלון לא משכחת לן וקא סלקא דעתך דכולה בישראל קא מיירי:
מרתני' עד שיפרש את השם. שזכור את השם אצל אם לא הואיא שם מפיו אלא שמע שם יוצא מפיו אחר וצרכו פטור:
ככל

עשה חללה ופסלה (לקמן סס.). ואם בא עליה אחד מכל העריות כו'. כגון אציה או חמיה (נדח מד:). והיא פטורה. מפני שהיא קטנה ולאו בת עונשין (שם וקדושין שם ולקמן סס.).
בן תשע כו' קנאה. וזה כנכחי אחי, ואע"י שאין קנין לקטן הרי קטניה לו ועומדת (נדח סח.). ואינו נותן גט עד שיגדיל. אם בא לגרשה. דקידושי אחיו קידושין גמורין וגירושין של זה אינם גירושין גמורין דאינו בן דעת (שם). ובמטמא כנדה. אם בא עליה, דביאתו ביאה לכל דבר (שם). פוסל. כגון בן ט' שנים כוחו או ממזר שצא על הכנסת פסלה מתרומת אציה, אצל בנן ט' ישראל שצא על בת כהן ליכא למימר דשוקל מן התרומה, דאי משום ביאת זמא לא פסלה וצת דכשר מן התרומה, ואי משום קידושין למהיו בת כהן בישראל לאו קדושין נינהו, דקטן דקדיש אין קדושי קדושין (שם). ואינו מאכיל. כגון יבם בן ט' כהן הצא על יצמתו אע"י דקני לא אכלה בתרומה (שם). ופוסל את הבהמה. אם רבעה ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים, אצל סקילה לא דמודיה כנקם פטור (שם).

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ה"ג לא סיפא סקלה וקלון ורישא הא קמ"ל וכו': סיפא. ודאי תריויחו איכא ואימא לך דכולה מתני' בישראל קא מיירי ואשמועינן רישא דאע"י דליכא אלא חדא קלון בלא תקלה כגון ישראל שוגג כסבור מותר דאיכא קלון שגינה עצמו כדצר מגונה ותקלה ליכא ומאי תקלה דקתני שצאת לאדם תקלה ע"י תקלת קלון קאלמר וניחא לאוקמה הכי ולא תוקמא רישא כעובד כוכבים וסיפא בישראל:
בם שלש שנים ויום אחד. קים להו לרבנן דשזב אין צבוליה חוזרין ומלאו היא ראויה לביתה:
מסקדשם כביאה. ע"י אציה אם מסרה אציה לאחר לבא עליה לשום קדושין דהאב זכאי צבתו (בקדושים') דכתיב (דברים כב) את בתי נחמי לאיש הזה אצל היא עצמה ואמה ואחיה כשהיא יתומה אין זה קדושי תורה אלא רבנן הוא דתקון ולא הצריכוה גט אלא מילאין בעלמא:
ולא בא עליה יבם קנאה. וילכא ידי יבוס ומתגרשת הימנו בגט ומקבלו אציה ואינה צריכה חליה דהא ביצאת יבם תלה רחמנא דכיון שלקחה נעשית כאשמו לכל דבר שמגרשה בגט וזה הרי בא [עליהן]. אצל פחות משלש שנים אינה ביאה ואינה נקנית לו ואם בא לגרשה בגט אינו יכול אלא יתמין עד שמהא בת שלש שנים ויום אחד ויצעול או עד שצביא ב' שערות ותחלוץ:
וחייבינן עליו. אם קבל אציה קידושין וצא עליה אחר חייב עליה משום אשת איש דביאה היא. אצל פחות מצת שלש נתי דקדושי כסף שלה קדושין הן לחייב עליה לאחר שלש אצל הצא עליה צתון שלש לא נתחייב אע"פ שהיא אשת איש. דלאו ביאה היא:
ומעמאה אם כבועל כנדותה דקיי"ל (נדח דף לב.) מרביא לרבות דיו"י ואשה כי תהיה זבה' לרבות מיעוקת בת יוס א' שמעמאה כנדתה ומיהו כי מעמא' כנדה כמגע ובמזמרס הוא דמעמאה טהרות ואדם וכלים כשאר נדה אצל בא עליה צתון שלש אינה מעמאלו טומאת שבעה כבועל נדה דכתיב ציה (ויקרא טו) ותהי נדתה עליו אלא הרי הוא כנוגע בעלמא לטומאת ערב משום דלאו ביאה היא אצל בת שלש מעמאלו דכין כועל נדה:
לטמא משכב הסחמון כעליון. שהכועל נדה מעמא משכב הסחמון משום משכב אפי' לא נגע בו כעליון של זה הכי מפורש במסכת נדה צפרק צתות כותים (דף לב:) שאין משכבו של כועל נדה חמור כמשכב נדה וכמשכב

זב שנעשים אב הטומאה לטמא אדם וכלים דכתיב צבוי' וכל אשר יגע במשכבה אלא הרי הוא כעליונו של זב צגד שנישא על גבי הוצ שזינו אלא ראשון לטומאה ואינו מעמא אדם וכלים אלא אוכלין(א) ומקראי ילפינן לה התם:
נשאת לכהן. ע"י קדושי אציה:
אוכלת בתרומה. אצל פחות מצת שלש אע"פ שקידושיה קידושין על ידי אציה הואיל אין ביאתה ביאה אין חופתה חופה והואיל לה כלארסה לחופה, וזו אם נכנסה לחופה אוכלת, אצל פחותה מכן אפילו נכנסה לחופה אינה אוכלת, אע"י דגדולה כיון שנכנסה לחופה אע"פ שלא כבעלה אוכלת, אלאה לאו כביאה תליא מילתא אלא בחופה, מיהו ראויה לביתה כענין וכל שאין לה ביאה אין לה חופה (שם). בא עליה אחד מן הפסולין. כגון חלל נתין וממזר או אלמנה לבסוף גדול (ביבמות ב.) פסלה. מתרומת בית אציה אם היא בת כהן כמתינא מנין להכנה ליה וישראלית שצא עליה כ"י מ"ל כי תהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה (נדח מד:)

בן תשע כו' קנאה. וזה כנכחי אחי, ואע"י שאין קנין לקטן הרי קטניה לו ועומדת (נדח סח.). ואינו נותן גט עד שיגדיל. אם בא לגרשה. דקידושי אחיו קידושין גמורין וגירושין של זה אינם גירושין גמורין דאינו בן דעת (שם). ובמטמא כנדה. אם בא עליה, דביאתו ביאה לכל דבר (שם). פוסל. כגון בן ט' שנים כוחו או ממזר שצא על הכנסת פסלה מתרומת אציה, אצל בנן ט' ישראל שצא על בת כהן ליכא למימר דשוקל מן התרומה, דאי משום ביאת זמא לא פסלה וצת דכשר מן התרומה, ואי משום קידושין למהיו בת כהן בישראל לאו קדושין נינהו, דקטן דקדיש אין קדושי קדושין (שם). ואינו מאכיל. כגון יבם בן ט' כהן הצא על יצמתו אע"י דקני לא אכלה בתרומה (שם). ופוסל את הבהמה. אם רבעה ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים, אצל סקילה לא דמודיה כנקם פטור (שם).

מסורת הש"ם

(א) בימות ט: לקמן סט. קדושין י. נדה מד: (ב) כ"ב קט. נדה מה: (א) עיל נד:, (ד) [כמוצו מו:], (ס) [ויקרא טו:] (ו) [שם ביבמות סט:], (ז) [ויצ"ע מוס' ביבמות ט: וקדושין י:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לטמא וכו' אוכלין ומשקין ומקראי ילפינן:

מוסף רש"י

בת שלש שנים ויום אחד. ביצאת ביאה לכל דבר (נדח מד:). אצל פחות מכהן כותאן אצבע צעין ואינה ביאה (קדושין י.). מהקדשת כביאה. מדעת האב (שם) אם מסרה אציה לאחר לבא עליה לשם קדושין. אצל לא מדעת עצמה, דאין מעשה קטנה כלום (לקמן סס.). ואם בא עליה יבם קנאה. וזה כנכחי אחיו לזירשה ולטמא לה (נדח מד:). ואם רצה להוציאה מציאה בגט וקדושין י.). והחייבים עליה משום אשת איש. אם קיבל בה אציה קדושין מזה וצא אחר עליה נהרג, דביאתה ביאה (נדח מד:). וכעני' קדושין שם ולקמן (במטמאה אה ברעלה. כשהיא נדה שבעת ימים דכתיב (ויקרא טו) ותהי נדתה עליו (קדושין י:). אצל פחות מכן אע"י שמעמאה כמגע אינה מעמאה אם כבועלה משום כועל נדה לטומאת ו' אלא משום טבע ולטומאת ערב (נדח מד:). לטמא משכב החותין כעליון. סחמון של כועל נדה כעליונו של זב (שם) שמעמא אוכלין ומשקין ואין מטמא אדם וכלים כסחמון של נדה עצמה שהוא קרוי מדרס ואב הטומאה (ביבמות טז) שטושה כועלה משכב ומנוש אפילו עשר מצות, אצל לא להיות אב הטומאה לטמא אדם וכלים כמסככה של נדה עצמה, אלא לטמא אוכלין ומשקין כעליונו של זב (קדושין י:) אצל פחותה מצת שלש, הצא עליה כנדותה נדה אלא כנוגע כנדה ואין משכבו מעמא אפילו אוכלין ומשקין אפילו נגע בו, דעונג כנדה אינו אלא ראשון לטומאה ואינו מעמא אפילו נגע, וכל שכן דאנו מעמא משכב בלא דאנו מעמא משכב בלא נעיה (לקמן סס.). ביצת לכהן. על ידי קדושי אציה ואמרו רבנן אין האשה אוכלת בתרומה עד שמכנס לחופה, וזו אם נכנסה לחופה אוכלת, אצל פחותה מכן אפילו נכנסה לחופה אינה אוכלת, אע"י דגדולה כיון שנכנסה לחופה אע"פ שלא כבעלה אוכלת, אלאה לאו כביאה תליא מילתא אלא בחופה, מיהו ראויה לביתה כענין וכל שאין לה ביאה אין לה חופה (שם). בא עליה אחד מן הפסולין. כגון חלל נתין וממזר או אלמנה לבסוף גדול (ביבמות ב.) פסלה. מתרומת בית אציה אם היא בת כהן כמתינא מנין להכנה ליה וישראלית שצא עליה כ"י מ"ל כי תהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה (נדח מד:)

